

V Bruseli 4. 9. 2019
COM(2019) 394 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU
A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ
BANKE**

**Dokončenie príprav na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie 1. novembra
2019**

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU
A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ
BANKE**

**Dokončenie príprav na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie 1. novembra
2019**

1. Úvod

Spojené kráľovstvo oznámilo 29. marca 2017 svoj úmysel vystúpiť z Európskej únie iniciovaním postupu stanoveného v článku 50 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“). Dňa 11. apríla 2019 Európska rada (článok 50) na základe žiadosti Spojeného kráľovstva odsúhlasila¹ ďalšie predĺženie lehoty stanovenej v článku 50 ods. 3 ZEÚ do 31. októbra 2019. Ak Spojené kráľovstvo do 31. októbra 2019 neratifikuje dohodu o vystúpení², alebo ak nepožiada o tretie predĺženie, ktoré si vyžaduje jednomyselný súhlas Európskej rady (článok 50), stane sa bez dohody na zabezpečenie riadeného vystúpenia od 1. novembra 2019 treťou krajinou.

Komisia od začiatku rokovaní zastáva jednoznačný názor, že najlepšou eventualitou je riadené vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie na základe dohody o vystúpení. Ako sústavne zdôrazňuje, vystúpenie bez dohody povedie k závažným narušeniam tak v Spojenom kráľovstve, ako aj v členských štátoch EÚ27. Krízové opatrenia môžu zmierniť len tie najzávažnejšie narušenia spôsobené vystúpením bez dohody.

Konečný termín 31. októbra 2019 nastane už o osem týždňov. Vzhľadom na krátkosť zostávajúceho času a politickú situáciu v Spojenom kráľovstve stúpa riziko, že Spojené kráľovstvo vystúpi v daný deň bez dohody. V súlade s prístupom, na ktorý Európska rada (článok 50) kladie dôraz počas celého procesu, sa všetci aktéri musia naďalej pripravovať na všetky možné eventuality. Preto by všetci aktéri mali teraz vykonať všetky potrebné konečné úpravy svojich plánov v súvislosti s vystúpením bez dohody 1. novembra 2019. Nemali by sa spoliehať na to, že Spojené kráľovstvo požiada o tretie predĺženie, ktoré Európska rada (článok 50) schváli ešte pred 31. októbrom.

¹ Rozhodnutie Európskej rady (EÚ) 2019/584 (Ú. v. EÚ L 101, 11.4.2019, s. 1). V uvedenom rozhodnutí sa zároveň stanovuje, že ak Spojené kráľovstvo ratifikuje dohodu o vystúpení pred 31. októbrom 2019, k vystúpeniu dôjde v prvý deň mesiaca nasledujúceho po ukončení ratifikačného postupu. Európska rada už predtým – 22. marca 2019 – na základe žiadosti Spojeného kráľovstva rozhodla o prvom predĺžení [rozhodnutie Európskej rady (EÚ) 2019/476 (Ú. v. EÚ L 80I, 22.3.2019, s. 1)].

² Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ C 144I, 25.4.2019, s. 1).

2. PRÁVA OBČANOV

Komisia neustále zdôrazňuje, že prvoradá je ochrana občanov EÚ v Spojenom kráľovstve, ako aj občanov Spojeného kráľovstva v Európskej únii. Ako sa uvádza v piatom oznámení o pripravenosti na brexit z 12. júna 2019³, členské štáty EÚ27 zaviedli vnútroštátne krízové opatrenia, aby zaistili, že štátni príslušníci Spojeného kráľovstva a ich rodinní príslušníci z krajín mimo EÚ budú môcť v období bezprostredne nasledujúcom po vystúpení bez dohody naďalej zostať osobami s oprávneným pobytom. Komisia spolu s členskými štátmi EÚ27 pracuje na tom, aby sa uplatňoval jednotný celkový prístup, pričom si však uvedomuje, že na úrovni jednotlivých štátov treba k tejto problematike pristupovať s určitou flexibilitou. Na svojich webových stránkach venovaných pripravenosti na brexit⁴ Komisia poskytuje aktualizovaný prehľad všetkých krízových opatrení, ktoré jednotlivé štáty prijali v oblasti práv na pobyt.

Občania EÚ s pobytom v Spojenom kráľovstve môžu nájsť informácie o svojich právach na pobyt v Spojenom kráľovstve na webovej stránke vlády Spojeného kráľovstva⁵. Popri úsilí diplomatických misí jednotlivých členských štátov v Spojenom kráľovstve budú kroky, ktoré Spojené kráľovstvo prijíma v súvislosti s ďalším pobytom občanov Únie v Spojenom kráľovstve, naďalej podrobne monitorovať zastúpenia Komisie v Spojenom kráľovstve a príslušné útvary v Bruseli. Komisia v tejto súvislosti poskytne občanom, ktorí o to prejavia záujem, informácie a odborné poradenstvo.

Hoci sú nároky občanov na sociálne zabezpečenie, ktoré vznikli vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu pred vystúpením, chránené príslušným krízovým nariadením⁶, niektoré členské štáty prijímajú pre obdobie po vystúpení aj jednostranné krízové opatrenia na vnútroštátnej úrovni. Tieto opatrenia dopĺňajú ochranu nárokov na sociálne zabezpečenie zaistenú na úrovni EÚ, napríklad tak, že sa v nich uplatňuje zásada sčítania období práce, poistenia a pobytu v Spojenom kráľovstve po vystúpení alebo že sa nimi ďalej chránia nároky týchto občanov na sociálne zabezpečenie po vystúpení. Komisia poskytuje aktualizovaný prehľad všetkých krízových opatrení v oblasti nárokov na sociálne zabezpečenie na svojich webových stránkach venovaných pripravenosti na brexit⁷.

3. DOKONČENIE PRÍPRAV VO VYBRANÝCH ODVETVIACH

Komisia v každom zo svojich piatich predchádzajúcich oznámení o pripravenosti na brexit⁸ vyzývala zainteresované strany, aby sa pripravili. Naďalej bude podporovať všetky zainteresované strany tým, že im bude poskytovať informácie a poradenstvo. Aj členské štáty a súkromné subjekty vrátane združení a obchodných komôr by mali pokračovať v poskytovaní informácií, aby pomohli občanom a podnikom dokončiť prípravy, a to okrem iného aj prostredníctvom mnohých fór, ktoré vznikli práve na tento účel.

³ COM(2019) 276 final.

⁴ https://ec.europa.eu/info/files/overview-table-residence-rights-uk-nationals-eu27-member-states_en.

⁵ <https://www.gov.uk/eusettledstatus>.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/500 z 25. marca 2019, ktorým sa stanovujú krízové opatrenia v oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v nadväznosti na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie (Ú. v. EÚ L 85I, 27.3.2019, s. 35).

⁷ https://ec.europa.eu/info/files/overview-national-measures-area-social-security-coordination_en.

⁸ 19. 7. 2018: COM(2018) 556 final/2; 13. 11. 2018: COM(2018) 880 final; 19. 12. 2018: COM(2018) 890 final; 10. 4. 2019: COM(2019) 195 final; 12. 6. 2019: COM(2019) 276 final.

S cieľom pomôcť podnikom overiť, ako sú pripravené, a určiť opatrenia, ktoré ešte musia prijať, aby dokončili prípravy na vystúpenie bez dohody 1. novembra 2019, Komisia na svojich webových stránkach venovaných pripravenosti na brexit sprístupnila „kontrolný zoznam pripravenosti na brexit“⁹. Spolu s ním uverejnila aj oznámenia zainteresovaným stranám z jednotlivých odvetví týkajúce sa rozličných otázok¹⁰. Podobné nástroje vytvorili aj jednotlivé členské štáty a rôzne záujmové združenia. Všetky hospodárske subjekty sa vyzývajú, aby využili nástroje tohto druhu.

Tento oddiel sa zameriava na vybrané oblasti, v ktorých je v nadchádzajúcich mesiacoch naďalej potrebné postupovať s osobitnou ostražitosťou.

3.1. Formality na hraniciach a obchod

Vystúpenie bude mať vplyv na všetky odvetvia, ktoré obchodujú so Spojeným kráľovstvom, či už ide o tovar alebo služby. Pokiaľ ide konkrétne o obchod s tovarom, ak Spojené kráľovstvo vystúpi z Únie bez dohody, hospodárske subjekty sa budú musieť od 1. novembra 2019 pripraviť na významné dôsledky v podobe colných formalít, nepriamych daní a prípadne sanitárnych a rastlinnolekárskeho kontrol. Jedným z týchto dôsledkov bude aj uplatňovanie colných formalít. Bude treba podávať colné vyhlásenia, pričom colné orgány budú môcť vyžadovať záruky na colný dlh, ktorý by mohol vzniknúť alebo už vznikol. Na niektoré tovary, ktoré vstupujú do EÚ zo Spojeného kráľovstva alebo z nej vystupujú smerom do Spojeného kráľovstva, sa môžu vzťahovať aj zákazy alebo obmedzenia, čo znamená, že sa možno budú vyžadovať dovozné alebo vývozné licencie.

Od 1. novembra 2019 sa na tovar zo Spojeného kráľovstva vstupujúci do EÚ budú vzťahovať aj clá¹¹, pričom na tovar z EÚ môžu byť uvalené clá v Spojenom kráľovstve. EÚ uplatňuje clá v priemernej výške cca 2,7 % na iné ako poľnohospodárske výrobky dovážané do Únie a 8,1 % na poľnohospodárske výrobky¹². Napríklad na mliečne výrobky sa vzťahuje clo v priemernej výške 44,8 %, na mäso vo výške 17,8 %, ryby 11,4 %, oblečenie 11,5 % a motorové vozidlá 10 %¹³. Hospodárske subjekty z členských štátov EÚ27 by mali posúdiť svoje dodávateľské reťazce a zabezpečiť, aby sa v ich obchodných plánoch zohľadňovalo uplatňovanie týchto cieľ. Členské štáty budú pri dovoze tovaru vstupujúceho do EÚ zo Spojeného kráľovstva účtovať aj daň z pridanej hodnoty.

V záujme čo najmenšieho narušenia obchodu s tovarom, ktorý prechádza cez hranice, od prvého dňa po vystúpení musia byť obchodníci, dopravcovia i odosielatelia z celej Európy, ktorí majú v úmysle dopravovať tovar do a zo Spojeného kráľovstva, pripravení splniť všetky požadované formality. Pripraviť sa na to musia bez ohľadu na to, kde sú usadení. Netýka sa to pritom len tých, ktorí sú usadení v regiónoch susediacich so Spojeným kráľovstvom, alebo ktorí obchodujú so Spojeným kráľovstvom vo veľkom.

⁹ <https://ec.europa.eu/info/files/brexit-preparedness-checklist>.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_sk.

¹¹ Od dátumu vystúpenia sa budú na tovar privázaný zo Spojeného kráľovstva na colné územie Únie uplatňovať rovnaké clá ako na tovar s pôvodom v tretích krajinách, s ktorými EÚ neuzavrela žiadne preferenčné obchodné dohody. Platné clá možno nájsť v databáze TARIC (https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=sk).

¹² https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/tariff_profiles19_e.pdf.

¹³ Zdroj: WTO World Tariff profile 2019 (Profily ciel vo svete na rok 2019).

Všetky strany zapojené do dodávateľského reťazca si musia byť vedomé svojej zodpovednosti za splnenie všetkých požadovaných formalít a mali by zabezpečiť, aby boli požadované dokumenty a osvedčenia v poriadku. Príprava na splnenie príslušných formalít si môže vyžadovať určitý čas, ako aj kontakty s príslušnými orgánmi na oboch stranách hranice. Pri doprave tovaru v rámci spoločného tranzitného režimu budú formality na hraničnom priechode menšie¹⁴. Vzhľadom na možné narušenie na hraniciach v čase vystúpenia by obchodníci, dopravcovia a odosielatelia mali overiť situáciu na obchodnej trase, ktorú preferujú, a prijať náležité opatrenia.

Na to, aby bolo možné pri vývoze tovaru s pôvodom v EÚ využiť obchodné preferencie udelené na základe obchodných dohôd, musí tento vývoz spĺňať potrebné požiadavky¹⁵. Materiály, časti a súčasti s pôvodom v Spojenom kráľovstve, ktoré sú zapracované do tovaru vyrobeného v EÚ, sa nebudú považovať za výrobky s pôvodom v EÚ. Hospodárske subjekty preto musia prispôbiť svoje dodávateľské reťazce a zabezpečiť, aby vyvážený tovar a všetky dokumenty a formality boli v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa pravidiel pôvodu podľa príslušných obchodných dohôd.

Komisia pripravila niekoľko oznámení a podrobných usmernení v oblasti ciel, pôvodu, dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní, ktoré možno nájsť na internete¹⁶. K dispozícii na internete sú aj krátke kurzy elektronického vzdelávania o dôsledkoch brexitu v oblasti ciel a daní a praktické stručné vysvetlenia základných pojmov v colnej oblasti¹⁷.

Vo svojom piatom oznámení o pripravenosti na brexit z 12. júna 2019¹⁸ Komisia zdôraznila, že už v prvej fáze komunikačnej kampane sa ukázalo, že niektoré podniky podnikli opatrenia, úsilie však treba vyvíjať vo všetkých členských štátoch, a to až do dátumu vystúpenia. Komisia teraz zintenzívni svoju viacjazyčnú komunikačnú kampaň¹⁹, ktorú začala uskutočňovať 18. februára 2019, aby oslovila podniky z EÚ. Všetky informácie v rámci tejto kampane sú verejne dostupné²⁰.

Členské štáty, a to najmä tie, ktoré sú hlavným miestom vstupu a výstupu pri obchode medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom, uskutočnili na svojej strane významné investície do ľudských zdrojov a infraštruktúry, tak fyzickej (vrátane hraničných inšpekčných staníc), ako aj technologickej, aby uľahčili obeh tovaru na svojich hraniciach so Spojeným kráľovstvom. Tieto členské štáty sa zároveň zapojili a v nasledujúcich mesiacoch sa budú naďalej zapájať do informačných a komunikačných kampaní, v rámci ktorých sa všetkým dotknutým aktérom vysvetľujú všetky formality požadované v oblasti ciel²¹, ako aj

¹⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

¹⁵ Pozri aj oznámenie Komisie zainteresovaným stranám o tejto téme: <https://ec.europa.eu/info/files/preferential-rules-origin>.

¹⁶ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal_sk#heading_2.

¹⁷ https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

¹⁸ COM(2019) 276 final.

¹⁹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal_en#.

²⁰ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal_en#heading_4.

²¹ Napríklad v prípade Belgicka sú informácie o colných formalitách v súvislosti s brexitom k dispozícii na stránke: https://finance.belgium.be/en/customs_excises/enterprises/brexit; v prípade Francúzska na stránke: <http://douane.gouv.fr/articles/c957-entreprises-preparez-vous-au-brexit> a v prípade Holandska na stránke: <https://www.getreadyforbrexit.eu/en>.

Informácie pre používateľov prístavov Spojeného kráľovstva a Eurotunelu sú okrem toho k dispozícii na stránke: <https://www.gov.uk/government/publications/communications-pack-roll-on-roll-off-ports-and->

sanitárnych a rastlinnolekárskejších kontrol²². Obchodníci, dopravcovia a odosielatelia sa vyzývajú, aby sa oboznámili s príslušnými formalitami, ako aj s pracovnými postupmi a technologickou infraštruktúrou používanými na obchodnej trase, ktorú zamýšľajú používať²³.

3.2. Lieky, zdravotnícke pomôcky a chemické látky

Hoci sa prípravy na vystúpenie Spojeného kráľovstva v oblasti liekov, zdravotníckych pomôcok a chemických látok koncom marca a začiatkom apríla 2019 zintenzívnili, ešte stále treba vyvinúť značné finálne úsilie²⁴. Komisia je spolu s Európskou agentúrou pre lieky, vedúcimi siete agentúr pre lieky, sieťou príslušných orgánov v oblasti zdravotníckych pomôcok a Európskou chemickou agentúrou naďalej v kontakte so zainteresovanými stranami, aby im pripomenula, že je potrebné pripraviť sa už pred 31. októbrom 2019. Naďalej platí, že ak lieky, zdravotnícke pomôcky a chemické látky nebudú v súlade s predpismi EÚ, nebudú môcť byť po tomto dátume uvedené na trh EÚ. Komisia sa domnieva, že vďaka súčasnému predĺženiu lehoty stanovenej v článku 50 ods. 3 ZEÚ je na to dostatok času, a neplánuje prijať žiadne ďalšie krízové opatrenia.

Lieky

Povolenia pre lieky na humánne použitie a veterinárne lieky vydáva buď centrálna Komisia, alebo na vnútroštátnej úrovni jednotlivé členské štáty. Vystúpenie Spojeného kráľovstva sa dotkne oboch kategórií liekov. Ako sa uvádza v piatom oznámení o pripravenosti na brexit z 12. júna 2019²⁵, Európska agentúra pre lieky bola už v apríli 2019 blízko k dokončeniu procesu súladu s predpismi v prípade takmer všetkých výrobkov, ktoré sú povoľované na centrálnej úrovni, zatiaľ čo v prípade liekov povoľovaných na vnútroštátnej úrovni bolo potrebné vyvinúť ďalšie úsilie. Odvtedy sa dosiahol značný pokrok, pričom viac ako 80 % liekov povolených na vnútroštátnej úrovni je na dobrej ceste k tomu, aby boli do 31. októbra 2019 v súlade s predpismi. Tento pokrok sa čiastočne dosiahol prostredníctvom dočasnej výnimky, na základe ktorej získali spoločnosti čas do konca roka 2019, aby svoje zariadenia na testovanie šarží presunuli zo Spojeného kráľovstva do členských štátov EÚ27. Hoci je tento vývoj pozitívny, výrobnému odvetviu sa dôrazne odporúča, aby zaistilo, že všetky dotknuté povolené lieky budú v plnom súlade s predpismi do 31. októbra 2019, a aby dokončilo presun svojich zariadení na testovanie šarží do 31. decembra 2019 a zabezpečilo tak, že sa príslušné lieky budú môcť naďalej uvádzať na trh EÚ. Okrem toho, vzhľadom na

[eurotunnel-in-the-event-of-a-no-deal-eu-exit/information-for-users-of-roll-on-roll-off-ports-and-eurotunnel-in-a-no-deal-scenario](#).

²² Napríklad v prípade Belgicka sú informácie o sanitárnych a rastlinnolekárskejších kontrolách v súvislosti s brexitom k dispozícii na stránke: <http://www.favv-afsca.fgov.be/brexit/>; v prípade Francúzska na stránke: <https://agriculture.gouv.fr/le-brexit-et-les-contrôles-sanitaires-et-phytosanitaires> a v prípade Holandska na stránke: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/brexit/>.

²³ Pozri napríklad informácie o „inteligentnej hranici“ vypracované francúzskou colnou správou (k dispozícii na stránke <http://www.douane.gouv.fr/articles/a16171-the-smart-border>); informácie o systéme Holandského spoločenstva prístavov (k dispozícii na stránke <https://www.portbase.com/en/>); a informácie o systémoch používaných v belgických prístavoch Zeebrugge (k dispozícii na stránke <https://rxseaport.eu/en/>) a Antwerpy (k dispozícii na stránke <https://www.nxtport.com/>).

²⁴ Pri ďalej uvedených údajoch o výrobkoch, ktoré ešte stále treba uviesť do súladu s právnymi predpismi, ide o obozretné odhady, pri ktorých sa neprihliada na skutočnosť, že pri viacerých z týchto výrobkov nemusia byť z komerčných dôvodov, ktoré nie sú Komisii známe, potrebné žiadne opatrenia na zaistenie pripravenosti na brexit. Niektoré výrobky sa môžu napríklad predávať iba v Spojenom kráľovstve, nemusia sa už nachádzať na trhu, alebo môžu byť v procese nahradenia iným liekom.

²⁵ COM(2019) 276 final.

osobitné výzvy, ktorým čelia menšie členské štáty, ktoré sa v minulosti v značnej miere spoliehali na povolenia na uvedenie na trh udelené Spojeným kráľovstvom, musí výrobné odvetvie s týmito členskými štátmi spolupracovať s cieľom zaistiť, aby mali lieky naďalej k dispozícii.

Zdravotnícke pomôcky

Z údajov poskytnutých notifikovanými osobami zo Spojeného kráľovstva vyplýva, že prevod certifikátov pre zdravotnícke pomôcky, ktoré sú uvádzané na trh EÚ27, na notifikované osoby v členských štátoch EÚ27 je v plnom prúde a pri prevažnej väčšine pomôcok je na dobrej ceste k dokončeniu pred 31. októbrom 2019. Osobitná skupina pre brexit, ktorá existuje v rámci siete príslušných orgánov v oblasti zdravotníckych pomôcok, sleduje v úzkej spolupráci s Komisiou pokrok v súvislosti so zostávajúcimi certifikátmi, a to na základe spätnej väzby, ktorú získala na základe prieskumu uskutočneného v priebehu leta 2019 u dotknutých výrobcov a notifikovaných osôb. Z výsledkov vyplýva, že niektorí výrobcovia ešte nevykonali všetky opatrenia potrebné na prevod certifikátov na notifikovanú osobu z EÚ27. Zvyšní výrobcovia a notifikované osoby zo Spojeného kráľovstva sa dôrazne vyzývajú, aby zabezpečili, že prevod všetkých príslušných certifikátov a potrebné úpravy označení výrobkov budú dokončené do dátumu vystúpenia, aby výrobcovia mohli po tomto dátume naďalej uvádzať svoje výrobky na trh EÚ. Komisia a sieť príslušných orgánov v oblasti zdravotníckych pomôcok budú v septembri a októbri naďalej monitorovať vývoj tejto situácie.

Chemické látky

Pokiaľ ide o chemické látky, do polovice augusta 2019 previedlo svoje registrácie do členských štátov EÚ27 iba 52 % dotknutých registrujúcich podľa nariadenia REACH²⁶. Európska chemická agentúra otvorila v rámci REACH-IT „okno pre brexit“, ktoré umožňuje registrujúcim prijať potrebné kroky na prevod ich registrácií podľa nariadenia REACH pred dátumom vystúpenia. Okno pre brexit zostane otvorené do 31. októbra 2019. Pokiaľ ide o autorizácie podľa nariadenia REACH, držiteľia autorizácií zo Spojeného kráľovstva, žiadatelia o autorizáciu zo Spojeného kráľovstva a následní užívatelia zo Spojeného kráľovstva, ktorí v rámci existujúcich dodávateľských reťazcov dodávajú látky alebo zmesi v členských štátoch EÚ27, sa vyzývajú, aby prijali nevyhnutné kroky na zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov pre svojich následných užívateľov v členských štátoch EÚ27. Následným užívateľom registrujúcich zo Spojeného kráľovstva, držiteľov autorizácií zo Spojeného kráľovstva, žiadateľov o autorizáciu zo Spojeného kráľovstva, ktorí sú usadení v členských štátoch EÚ27, ako aj následným užívateľom zo Spojeného kráľovstva sa zasa odporúča, aby u svojich dodávateľov overili, či príslušné výrobky budú do 31. októbra 2019 v súlade s právnymi predpismi, a aby v prípade potreby prijali vlastné opatrenia, pričom využijú dostupné usmernenia²⁷. Súlad s právnymi predpismi má zásadný význam pre to, aby mohli byť chemické látky po dátume vystúpenia naďalej uvádzané na trh EÚ.

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

²⁷ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk#envgrow;
a <https://echa.europa.eu/uk-withdrawal-from-the-eu>.

3.3. Finančné služby

V oblasti finančných služieb Komisia dôrazne odporúča poisťovniam a ďalším hospodárskym subjektom pôsobiacim v oblasti finančných služieb, ktorí tak doteraz neurobili, aby svoje prípravné opatrenia dokončili do 31. októbra 2019.

Komisia prijala 19. decembra 2018 obmedzený počet krízových opatrení vrátane dvoch časovo obmedzených rozhodnutí o rovnocennosti, ktoré umožnia hospodárskym subjektom z EÚ27 previesť ich zmluvné záväzky na poskytovateľov služieb, ktorí majú povolenie vykonávať činnosť v rámci členských štátov EÚ27. Prvé z týchto dvoch rozhodnutí umožní Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy, aby dočasne uznal centrálné protistrany, ktoré sú v súčasnosti usadené v Spojenom kráľovstve, a umožnil im pokračovať v poskytovaní služieb v Únii. Platnosť tohto rozhodnutia uplynie 30. marca 2020. Druhé rozhodnutie dočasne umožní centrálnym depozitárom cenných papierov v Spojenom kráľovstve pokračovať v poskytovaní evidenčných služieb a služieb centrálného vedenia účtov hospodárskym subjektom v Únii. Platnosť tohto rozhodnutia uplynie 30. marca 2021. Komisia okrem toho prijala dve delegované nariadenia, ktoré umožňujú hospodárskym subjektom z EÚ27 s ešte nezúčtovanými zmluvami o derivátoch, aby do 12 mesiacov od vystúpenia Spojeného kráľovstva nahradili protistrany zo Spojeného kráľovstva protistranami z EÚ bez toho, aby prišli o prudenciálne zaobchádzanie, ktoré sa momentálne na tieto zmluvy vzťahuje. Podľa posúdenia Komisie sú firmy vo veľkej miere pripravené na vystúpenie bez dohody, aj vďaka tomu, že zmenili svoje zostávajúce zmluvy tak, aby nahradili protistrany zo Spojeného kráľovstva, a teraz ešte musia dokončiť svoje prípravy v časovom rámci stanovenom v týchto krízových opatreniach. Komisia sa preto domnieva, že netreba prijať ďalšie krízové opatrenia. Aj po dátume vystúpenia bude posudzovať situáciu na trhoch a o vhodných krokoch rozhodne na základe právnych predpisov EÚ platných v danom čase. Zohľadní pritom najmä rámec zavedený nariadením o infraštruktúre európskych trhov, pokiaľ ide o požiadavky na uznávanie centrálnych protistrán z tretích krajín.

3.4. Rybárstvo

Popri krízových právnych predpisoch (pozri oddiel 3.2) v oblasti rybárstva Komisia pokračuje v konzultáciách s členskými štátmi o koordinovanom prístupe, aby sa pripravila na situáciu, v ktorej plavidlá z EÚ nebudú mať viac prístup do vôd Spojeného kráľovstva. Pre taký prípad sa strany spoločne zaviazali, že budú spolupracovať a zabezpečiť úzku koordináciu, a to aj prostredníctvom spoločného rámca na monitorovanie zmien v rybolovných činnostiach vo vodách EÚ alebo narušení týchto činností. Toto úsilie sa v nasledujúcom období zintenzívni, pričom Komisia je pripravená napomôcť pri ďalšej analýze a diskusiách. Útvary Komisie zároveň 18. júla 2019 zverejnili nový dokument s otázkami a odpoveďami o dôsledkoch vystúpenia bez dohody na rybolovné činnosti²⁸. Okrem informácií na tému prístupu do vôd (a kontroly tohto prístupu) a rybolovných možností sa v dokumente poskytujú praktické informácie o celej škále osobitných tém, ako sú sanitárne kontroly a colné záležitosti. Orgány členských štátov a rybárske združenia sa vyzývajú, aby tieto informácie v rozsiahlej miere šíрили.

²⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/fisheries-qanda_en.pdf.

4. TECHNICKÁ ÚPRAVA KRÍZOVÝCH OPATRENÍ A PRIJATIE ĎALŠÍCH, UŽ OZNÁMENÝCH AKTOV

Ako sa uvádza v piatom oznámení o pripravenosti na brexit z 12. júna 2019²⁹, Komisia preskúmala všetky opatrenia na úrovni EÚ prijaté s cieľom pripraviť sa na vystúpenie Spojeného kráľovstva a konštatovala, že tieto legislatívne a nelegislatívne akty Únie naďalej spĺňajú stanovené ciele. Preto nie je potrebné meniť ich podstatu. Na druhej strane sú však vzhľadom na nový harmonogram vyplývajúci zo súčasného predĺženia potrebné určité cielené technické úpravy v konkrétnych odvetviach. Tieto úpravy sa vysvetľujú v nasledujúcich oddieloch.

Pokiaľ ide o nelegislatívne krízové akty prijaté Komisiou v oblasti sanitárnych právnych predpisov EÚ vzhľadom na predchádzajúci dátum vystúpenia – 12. apríl 2019 –, ktoré sa z dôvodu predĺženia lehoty stanovenej v článku 50 ods. 3 ZEÚ stali bezpredmetnými, Komisia krátko pred dátumom vystúpenia situáciu prehodnotí a za predpokladu, že Spojené kráľovstvo bude naďalej poskytovať potrebné záruky, opätovne tieto opatrenia prijme, aby zabezpečila, že sa budú uplatňovať od 1. novembra 2019.

4.1. Doprava

V oblasti dopravy boli prijaté krízové opatrenia s cieľom zachovať nevyhnutné dopravné spojenia v rámci najviac zasiahnutých druhov dopravy: leteckej, železničnej a osobnej i nákladnej cestnej dopravy.

V súlade so zásadami, z ktorých vychádzajú všetky krízové opatrenia, sú krízové nariadenia umožňujúce zabezpečenie nepretržitej prepojenosti jednostranné, obmedzené, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, a budú sa uplatňovať počas obmedzeného času. Nariadenie, ktorým sa zabezpečuje základná prepojenosť v nákladnej i osobnej cestnej doprave³⁰, bolo prijaté krátko po prvom krátkom predĺžení lehoty stanovenej v článku 50 ods. 3 ZEÚ do 12. apríla 2019, a to s pevne stanoveným dátumom ukončenia uplatňovania – 31. decembra 2019. Prijalo sa pritom aj so zreteľom na možné opatrenia na zabezpečenie základnej prepojenosti, ktoré bolo treba prijať v kontexte multilaterálneho systému kvót Európskej konferencie ministrov dopravy (European Conference of Ministers of Transport, ECMT). Z podobných dôvodov sa obdobie uplatňovania nariadenia, ktorým sa zabezpečuje základná letecká prepojenosť³¹, zosúladiť so skončením zimnej sezóny 2019/2020 Medzinárodného združenia leteckých prepravcov (International Air Transport Association, IATA) a jeho platnosť sa teda skončí 30. marca 2020.

Ak Spojené kráľovstvo vystúpi z Európskej únie bez dohody 1. novembra 2019, obdobie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2019/501 by bolo obmedzené na dva mesiace a obdobie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2019/502 na menej ako polovicu pôvodne stanoveného času.

²⁹ COM(2019) 276 final.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/501 z 25. marca 2019 o spoločných pravidlách na zabezpečenie základnej prepojenosti v cestnej nákladnej a osobnej doprave vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Únie (Ú. v. EÚ L 85I, 27.3.2019, s. 39).

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/502 z 25. marca 2019 o spoločných pravidlách na zabezpečenie základnej leteckej prepojenosti vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Únie (Ú. v. EÚ L 85I, 27.3.2019, s. 49).

S cieľom zabezpečiť, aby sa dosiahli pôvodne vymedzené ciele týchto krízových nariadení vrátane cieľov týkajúcich sa obdobia ich uplatňovania, a vzhľadom na odloženie dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva o sedem mesiacov Komisia dnes prijala návrh na predĺženie obdobia platnosti nariadení (EÚ) 2019/501 a (EÚ) 2019/502 o rovnaké časové obdobie. Preto sa navrhuje, aby sa obdobie uplatňovania krízového nariadenia, ktorým sa zabezpečuje základná prepojenosť v nákladnej i osobnej cestnej doprave, predĺžilo do 31. júla 2020. Bez toho, aby bola dotknutá výlučná právomoc Únie, by členské štáty mali naďalej pracovať na tom, aby bolo v budúcnosti k dispozícii viac povolení ECMT pre dopravu do Spojeného kráľovstva. Zároveň sa navrhuje predĺžiť obdobie uplatňovania krízového nariadenia, ktorým sa zabezpečuje základná letecká prepojenosť, do 24. októbra 2020, čím sa zachová zosúladenie so sezónami Medzinárodného združenia leteckých prepravcov.

V oblasti leteckej dopravy sa v krízovom nariadení (EÚ) 2019/502 stanovuje aj osobitný mechanizmus zabezpečujúci, že letecké spoločnosti z EÚ budú po vystúpení Spojeného kráľovstva spĺňať požiadavku na väčšinové vlastníctvo a kontrolu osobami z EÚ. Vnútroštátne orgány už dokončili preskúmanie plánov, ktoré predložili dotknuté letecké spoločnosti, a informovali príslušné letecké spoločnosti a Komisiu o pozitívnych výsledkoch svojho posúdenia. Komisia sa obrátila na príslušné vnútroštátne orgány a v niektorých prípadoch vyjadrila pochybnosti o tom, či predložené plány zabezpečia súlad s požiadavkami EÚ. Dotknuté letecké spoločnosti musia zabezpečiť plný súlad s požiadavkou, aby väčšinové vlastníctvo a kontrolu nad nimi mali osoby z EÚ, najneskôr do konca obdobia stanoveného v nariadení (EÚ) 2019/502. Ak sa uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2019/502 predĺži v súlade s dnešným návrhom, toto obdobie sa skončí 30. apríla 2020³². Vnútroštátne orgány sú povinné do tohto dátumu zabezpečiť súlad s právnymi predpismi EÚ a ich účinné presadzovanie.

Hoci v súvislosti s príležitostnou osobnou autobusovou dopravou nebolo prijaté žiadne krízové opatrenie, nevyhnutné prípravy na zabezpečenie prepojenosti v tejto oblasti po dátume vystúpenia boli vykonané na základe medzinárodného nástroja – dohody Interbus³³. Spojené kráľovstvo uložilo svoju listinu o pristúpení k tejto dohode a po vystúpení sa stane jej samostatnou zmluvnou stranou.

4.2. Rybolovné činnosti

Vzhľadom na riziko, že 1. novembra 2019 dôjde k vystúpeniu bez dohody, na význam rybolovu pre hospodársku prosperitu mnohých pobrežných komunít a v záujme zabezpečenia udržateľného rybolovu v príslušných vodách je dôležité prijať opatrenia, na základe ktorých budú môcť plavidlá z EÚ a Spojeného kráľovstva naďalej vstupovať do vôd druhej strany na účely rybolovu, v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných nariadeniach Rady, ktorými sa stanovujú rybolovné možnosti, za predpokladu, že rybolovné možnosti stanovené oboma stranami budú po sčítaní v súlade s udržateľným riadením rybolovných zdrojov. Komisia dnes s týmto cieľom prijala návrh na predĺženie obdobia uplatňovania krízového nariadenia o oprávneniach na rybolov, prijatého v marci 2019³⁴, až do konca roka 2020. Tým

³² Článok 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/502.

³³ Dohoda o medzinárodnej príležitostnej preprave cestujúcich autokarmi a autobusmi (dohoda Interbus) (Ú. v. ES L 321, 26.11.2002, s. 13).

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/498 z 25. marca 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2403, pokiaľ ide o oprávnenia na rybolov pre rybárske plavidlá Únie vo vodách Spojeného kráľovstva a rybolovné operácie rybárskych plavidiel Spojeného kráľovstva vo vodách Únie (Ú. v. EÚ L 85I, 27.3.2019, s. 25).

by sa zachoval zjednodušený právny rámec, ktorý by umožňoval Európskej únii naďalej udeľovať plavidlám zo Spojeného kráľovstva oprávnenia na vstup do vôd EÚ a riadiť žiadosti o oprávnenie predložené plavidlami z EÚ vstupujúcimi do vôd Spojeného kráľovstva za predpokladu splnenia podmienok recipročného prístupu a udržateľnosti. Tento dočasný rámec, ktorý zabezpečuje právnu istotu pre rybárov a ochranu rybolovných zdrojov, je potrebný, keďže so Spojeným kráľovstvom, ktoré bude mať po novom postavenie tretej krajiny, nebola uzavretá dohoda o rybolove. Na tomto základe a na základe predchádzajúcej koordinácie s členskými štátmi je Komisia pripravená predložiť Spojenému kráľovstvu žiadosti o oprávnenie týkajúce sa plavidiel z EÚ hneď, ako Spojené kráľovstvo vystúpi z Európskej únie. V návrhu sa zachováva možnosť výmeny kvót so Spojeným kráľovstvom v roku 2020, pričom Komisia by mohla uskutočňovať výmeny kvót so Spojeným kráľovstvom v súlade s postupom stanoveným v danom návrhu.

4.3. Rozpočet EÚ

V prípade vystúpenia bez dohody nebudú môcť Spojené kráľovstvo a prijímatelia zo Spojeného kráľovstva v mnohých prípadoch žiadať o nové financovanie, nebudú viac oprávnení na financovanie alebo ich súčasná účasť na programoch EÚ bude ukončená. Preto bude potrebné pozastaviť platby, ktoré sa budú môcť zrealizovať, len ak sa Európska únia a Spojené kráľovstvo dohodnú na finančnom vyrovnaní. V niektorých prípadoch môže byť potrebné ukončiť zmluvy, ktoré už nebudú spĺňať požiadavky oprávnenosti v rámci programu EÚ, alebo vykonať zmeny na zabezpečenie zlučiteľnosti s požiadavkami oprávnenosti³⁵. S cieľom minimalizovať narušenie spôsobené touto eventualitou Európska únia prijala 9. júla 2019 krízové nariadenie pre rozpočet EÚ³⁶, na základe ktorého zostanú Spojené kráľovstvo a prijímatelia zo Spojeného kráľovstva naďalej oprávnení vo vzťahu k nákladom vzniknutým v roku 2019, za predpokladu, že Spojené kráľovstvo splní celý rad podmienok, a to najmä, že do určitého dátumu zaplatí svoj podiel z rozpočtu EÚ na rok 2019 a umožní vykonanie nevyhnutných auditov a kontrol vrátane auditov a kontrol na svojom území, ako sa stanovuje v príslušných pravidlách EÚ. Súbežne s týmto oznámením Komisia v súlade s platnými postupmi vedie konzultácie s expertmi členských štátov o návrhu delegovaného nariadenia, ktorým sa upravia termíny stanovené v krízovom nariadení s ohľadom na predĺženie lehoty stanovenej v článku 50 ods. 3 ZEÚ.

Po predĺžení lehoty stanovenej v článku 50 ods. 3 ZEÚ do 31. októbra 2019 by sa príslušné opatrenie vo svojom súčasnom znení vzťahovalo len na obdobie dvoch mesiacov. Z tohto dôvodu dnes Komisia prijala návrh, ktorým sa existujúce krízové nariadenie na rok 2019 prijíma aj na rok 2020. Spojené kráľovstvo a prijímatelia zo Spojeného kráľovstva by tak zostali naďalej oprávnení na účasť na programoch realizovaných v rámci rozpočtu EÚ a na financovanie až do konca roka 2020, za predpokladu, že Spojené kráľovstvo akceptuje a splní podmienky stanovené v krízovom nariadení na rok 2019, zaplatí svoje príspevky do rozpočtu na rok 2020 a umožní vykonanie požadovaných auditov a kontrol.

³⁵ Napríklad držiteľia grantov Európskej rady pre výskum v rámci programu Horizont 2020 majú možnosť presunúť svoj grant do inej krajiny. Bude vydané usmernenie týkajúce sa zlučiteľnosti s príslušnými požiadavkami oprávnenosti.

³⁶ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2019/1197 z 9. júla 2019 o opatreniach týkajúcich sa plnenia a financovania všeobecného rozpočtu Únie v roku 2019 v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie (Ú. v. EÚ L 189, 15.7.2019, s. 1).

4.4. Finančná podpora pre prípad nepredvídaných udalostí

Ako sa uvádzalo v štvrtom oznámení o pripravenosti na brexit z 10. apríla 2019³⁷, Komisia preskúmala, ako by sa dali existujúce programy a nástroje využiť na podporu najviac zasiahnutých odvetví, najmä poľnohospodárstva a rybárstva, regiónov a vnútroštátnych orgánov, ktoré budú napriek prípravám čeliť závažným narušeniam. Účelom tohto balíka finančnej podpory je poskytnúť v rámci dostupných zdrojov podporu tým, ktorí budú najviac zasiahnutí vystúpením bez dohody.

V odvetví poľnohospodárstva bude k dispozícii celá škála existujúcich nástrojov na podporu trhu a priamu finančnú podporu poľnohospodárom, aby sa v prípade scenára neriadeného odchodu zmiernili najhoršie dosahy na agropotravinárske trhy. Finančná podpora na úrovni jednotlivých štátov by mala byť v súlade s výnimočnými trhovými opatreniami na úrovni EÚ, pričom by mala znásobovať účinok intervencie Európskej únie.

Komisia dnes prijala návrh na rozšírenie rozsahu pôsobnosti Európskeho fondu solidarity tak, aby pokrýval závažné finančné bremeno, ktoré budú musieť členské štáty znášať v priamom dôsledku vystúpenia bez dohody a ktorému nebolo možné napriek predchádzajúcim prípravám zabrániť. To zahŕňa podporu systémov štátnej pomoci pre podniky, opatrenia na zachovanie existujúcej zamestnanosti a zaistenie fungovania hraničných, colných, ako aj sanitárnych a rastlinolekárskeho kontrol.

Komisia dnes takisto prijala návrh, ktorým sa zabezpečí, aby sa Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii mohol za určitých podmienok použiť na podporu pracovníkov, ktorí v dôsledku vystúpenia bez dohody stratia prácu.

Popri týchto dvoch legislatívnych opatreniach možno uskutočniť aj ďalšie intervencie, ktoré si nevyžadujú zmenu právnych predpisov. Ak sa členské štáty rozhodnú zmeniť svoje programy v rámci štrukturálnych a investičných fondov³⁸ a vyčleniť časť dostupných zdrojov z národných prídeltov na riešenie výziev spojených s vystúpením bez dohody, Komisia je pripravená rýchlo konať. Komisia je pripravená konať rýchlo aj v prípade, že členské štáty budú chcieť zmeniť rozdelenie národných prídeltov v rámci Európskeho námorného a rybárskeho fondu. A napokon, Komisia je pripravená navrhnúť zmeny dohody medzi Európskou úniou a Európskym investičným fondom, aby bolo možné využiť Program pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME) na uľahčenie prístupu k finančným prostriedkom pre malé a stredné podniky, ktoré musia v dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva bez dohody zmeniť organizáciu svojho podnikania. Využitie tohto programu bude závisieť od príslušných podmienok a dostupnosti rozpočtových prostriedkov.

Pokiaľ ide o bezprostrednejšiu podporu pre zasiahnuté zainteresované strany, napríklad malé a stredné podniky s veľkou mierou naviazania na Spojené kráľovstvo, v pravidlách štátnej pomoci EÚ sa stanovujú pružné riešenia pre podporné opatrenia na úrovni jednotlivých štátov.

³⁷ COM(2019) 195 final.

³⁸ Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, Európsky sociálny fond, Kohézny fond a Európsky námorný a rybársky fond.

5. ÍRSKO

Bez dohody o vystúpení vzniknú po odchode Spojeného kráľovstva z EÚ na ostrove Írsko dva samostatné fiškálne a regulačné priestory. Podľa medzinárodného práva a predovšetkým pravidiel Svetovej obchodnej organizácie budú EÚ aj Spojené kráľovstvo od 1. novembra 2019 povinné uvaliť na výrobky druhej strany clo, ktoré sa uplatňuje na tovar od ktoréhokoľvek iného člena Svetovej obchodnej organizácie bez preferenčných dohôd. Navyše, podľa práva EÚ bude musieť byť všetok tovar vstupujúci do Írska zo Spojeného kráľovstva podrobený príslušným kontrolám a inšpekciám, aby sa zaistila bezpečnosť a ochrana zdravia občanov EÚ, zachovala integrita vnútorného trhu a zabezpečilo dodržiavanie fiškálnych záväzkov (clá, nepriame dane).

Vzhľadom na jedinečnú situáciu ostrova Írsko a ich dvojaký cieľ, ktorým je ochrana integrity vnútorného trhu a súčasne zabránenie vzniku tvrdej hranice, Komisia a Írsko naďalej spoločne pracujú na tom, aby našli krízové riešenia pre obdobie bezprostredne po vystúpení bez dohody, ako aj stabilnejšie riešenie na nasledujúce obdobie. Zabezpečovací mechanizmus stanovený v dohode o vystúpení sa považuje za jediné riešenie, ktoré zaistí plnenie Veľkopiatskej dohody, zabezpečí dodržiavanie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodného práva a pri ktorom sa zachová integrita jednotného trhu.

6. RIEŠENIE NARUŠENÍ VZNIKNUTÝCH V DÔSLEDKU VYSTÚPENIA BEZ DOHODY

Predpokladá sa, že ak Spojené kráľovstvo vystúpi z Európskej únie bez dohody, mnohí aktéri budú čeliť narušeniam, a to hlavne v prvých dňoch. Komisia a členské štáty zostanú v úzkom kontakte, aby koordinovali svoju reakciu na akékoľvek problémy, ktoré by mohli vzniknúť, a aby určili, ako by ich bolo najvhodnejšie riešiť. Pre obdobie bezprostredne nasledujúce po vystúpení bez dohody Komisia zriadila telefonické centrum pre orgány štátnej správy členských štátov. Vďaka tomuto priamemu komunikačnému kanálu budú mať rýchly prístup k odbornému poradenstvu útvarov Komisie, čo okrem iného uľahčí nevyhnutnú koordináciu medzi orgánmi jednotlivých štátov. Občania EÚ, podniky a ďalšie zainteresované strany sa na svoje vnútroštátne alebo miestne správne orgány môžu obracať prostredníctvom bežných kanálov. V prípade akýchkoľvek otázok sa môžu obrátiť aj na telefonické centrum Europe Direct (bezplatné číslo 00 800 6 7 8 9 10 11 dostupné z celej Európskej únie). V čase okolo vystúpenia bude telefonické centrum Europe Direct pracovať v predĺženom prevádzkovom režime.

7. ZÁVERY

Zatiaľ čo cieľom EÚ je riadené vystúpenie Spojeného kráľovstva, Komisia opätovne zdôrazňuje, že každý sa musí pripraviť na možnosť, že Spojené kráľovstvo vystúpi 1. novembra 2019 bez dohody. Komisia naďalej vyzýva všetky zainteresované strany, aby dokončili svoje prípravy, pričom poukazuje najmä na potrebu toho, aby výrobné odvetvie konalo v citlivých oblastiach, ako sú lieky, zdravotnícke pomôcky a chemické látky. Zároveň vyzýva všetky hospodárske subjekty z EÚ, ktoré budú po vystúpení obchodovať so Spojeným kráľovstvom či z neho alebo doňho prepravovať tovar, aby vzali do úvahy potrebu colných, ako aj sanitárnych a rastlinnolekárskeho kontrol a postupov, rovnako ako logistické výzvy, ktoré možno v novom právnom kontexte očakávať v súvislosti s prekračovaním hraníc do Spojeného kráľovstva a naopak.

Komisia súbežne s týmto oznámením prijala tri legislatívne návrhy, ktorými sa zohľadňuje odklad dátumu vystúpenia, a to tak, že sa podľa potreby predlžuje platnosť existujúcich

krízových opatrení v oblasti dopravy a rybolovu, resp. sa v súvislosti s rozpočtom EÚ stanovuje rámec na rok 2020. Zároveň prijala ďalšie dva legislatívne návrhy v rámci balíka návrhov umožňujúcich poskytnúť podľa potreby finančnú podporu pre prípad nepredvídaných udalostí. A napokon, Komisia v súlade s uplatniteľnými postupmi zaslala expertom členských štátov na konzultáciu delegovaný akt, ktorým sa prispôbujú lehoty stanovené v krízovom nariadení o rozpočte EÚ na rok 2019³⁹ aktuálnemu dátumu vystúpenia. Komisia vyzýva spoluzákonodarcov, aby zabezpečili rýchle prijatie navrhovaných legislatívnych aktov tak, aby v prípade potreby nadobudli účinnosť do dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva.

V čase okolo dátumu vystúpenia Komisia predĺži prevádzkové hodiny telefonického centra pre občanov a podniky a zriadi osobitné telefonické centrum pre orgány členských štátov, ktoré bude poskytovať odborné poradenstvo a uľahčí nevyhnutnú koordináciu medzi vnútroštátnymi orgánmi. Komisia zároveň vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili komunikačné aktivity, ktoré prebiehali začiatkom tohto roka, nadviazali kontakt so zainteresovanými stranami zo svojich štátov a prijali potrebné opatrenia, vďaka ktorým dokážu reagovať na akékoľvek narušenie, hlavne v období bezprostredne nasledujúcom po vystúpení bez dohody.

³⁹ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2019/1197 z 9. júla 2019 o opatreniach týkajúcich sa plnenia a financovania všeobecného rozpočtu Únie v roku 2019 v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie (Ú. v. EÚ L 189, 15.7.2019, s. 1).